

Fedres alkoholmisbruk - konsekvenser for familien og barna

Bente Storm Mowatt Haugland

forsvarte 6. februar 2004 sin avhandling Parental alcohol abuse. Family functioning and child adjustment for dr.psychol.-graden ved Universitetet i Bergen.

Avhandlingen tar for seg fedres alkoholmisbruk, familiesamspill og psyko- logiske problemer hos barn. Resultate- ne viser at det er forskjeller i hvordan, og i hvor stor grad fedrenes drikking påvirker samspillet i familier. Mens alkoholmisbruket dominerte både dagliglivet og høytidsda- ger i noen familier, klarte andre i større grad å opprettholde rutiner og ritualer på tross av drikkingen. Mødrenes evne til å ta over ansvar og oppgaver når fedrene drakk, synes å være en viktig faktor for å skape struktur og stabilitet for barna. Familiene var også ulike i hvor godt de fungerte når fedrene var edru. Generell familiefungering var avhengig av omfanget av alkoholmisbruket, familiens sosioøkonomiske status og grad av psykiske plager hos begge foreldre.

Avhandlingen viser at barn av alkoholmisbrukende fedre som gruppe har mer psykiske problemer enn andre barn. En stor andel av barna klarte seg imidlertid bra, på tross av familiesituasjonen. Alkoholmisbruket kan ikke alene forklare økt risiko for problemer hos barna. I tillegg til omfang av alkoholmisbruket, var barnas fungering knyttet til grad av psykiske plager hos fedrene og samspillet i familien. Barna som klarte seg best, kom fra familier med lavere konfliktnivå og et mer positivt følelsesmessig klima. Barna fungerte også bedre når drikkingen ikke dominerte

familiens rutiner og ritualer, og barna i mindre grad var vitne til foreldrenes drikking, bakrus og konflikter.

Resultatene viser viktigheten av å se på alkoholmisbruk som et familieproblem, at familier og barn av alkoholmisbrukere tilbys hjelp og støtte, og at behandlingen av alkoholmisbrukere omfatter problemer i familiesamspillet og utøvelsen av foreldrerollen.